

NORGES HØYESTERETT

Den 18. oktober 2021 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med justitiarius Øie og dommerne Falkanger og Thyness i

HR-2021-2036-U, (sak nr. 21-121446STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Tom Barth-Hofstad)

mot

Påtalemyndigheten (konstituert statsadvokat Sturla Henriksbø)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens kjennelse om avvising av domfeltes anke over tingrettens dom fordi anken var mangelfull, jf. straffeprosessloven § 319 første ledd, jf. § 314.
- (2) Oslo tingrett avsa 28. april 2021 dom med slik domsslutning:
 - «4. A, f. 00.00.1991 dømmes for overtredelse av:

straffeloven § 232 annet ledd første straffalternativ, jf. § 231 første ledd, jf. straffeloven § 15, straffeloven § 232 første ledd, jf. § 231 første ledd og straffeloven § 231 første ledd, bokstav a, jf. straffeloven § 79 a) og b) til fengsel i 7 – sju – år og 10 – ti – måneder.

Varetekt kommer til fradrag med 255 – tohundreogfemtifem - dager pr. 15. april 2021, jf. straffeloven § 83.
 5. A, f. 00.00.1991 dømmes til å tåle inndragning av 6 500 – sekstusenfemhundre – kroner, jf. straffeloven § 67 første ledd.
 6. Saksomkostninger idømmes ikke.»
- (3) Tingrettens dom ble forkynt for domfelte 29. april 2021. Han anket dommen på et avkrysningskjema uten at det ble oppgitt noen ankegrunn. Påtalemyndigheten orienterte både domfelte selv og forsvarer om at anken var mangelfull, jf. straffeprosessloven § 314. Påtalemyndigheten purret forsvarer gjentatte ganger, og siste frist for å avhjelpe mangelen ble ved oversendelsespåtegning den 7. juni 2021 satt til 14. juni 2021. Støtteskriv ble ikke inngitt.

- (4) Borgarting lagmannsrett avsa 24. juni 2021 kjennelse med slik slutning:
- «As anke avvises.»
- (5) A har anket over lagmannsrettens saksbehandling. Det er anført at det var en saksbehandlingsfeil å avvise hans anke.
- (6) *Påtalemyndigheten* har inngitt merknader. Det gjøres gjeldende at anken til Høyesterett er usignert og for sent fremsatt. Lagmannsrettens avvisning av anken var uansett riktig.
- (7) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at saken gjelder en avgjørelse som er truffet av lagmannsretten som første instans, og at utvalget da har full kompetanse.
- (8) Ankeutvalget bemerker først at påtalemyndighetens anførsel om at anken til Høyesterett er beheftet med formalfeil og derfor skal avvises, ikke kan føre frem. Lagmannsrettens kjennelse ble forkynt for domfelte 1. juli 2021. Begjæring om omgjøring og anke til Høyesterett ble inngitt 13. juli 2021 og er dermed rettidig, jf. straffeprosessloven § 379 første ledd. At anken ikke ble oversendt påtalemyndigheten før 21. juli 2021, endrer ikke dette. Domfeltes forsvarer er advokat, og det er da ikke krav om at anken er medundertegnet av siktede, jf. straffeprosessloven § 380 første ledd. For dokumenter som er inngitt via Aktørportalen, er elektronisk signering likestilt med underskrift, jf. straffeprosessloven § 4 b, jf. forskrift om elektronisk kommunikasjon med domstolene § 11.
- (9) Når det gjelder lagmannsrettens avvisning av anken over tingrettens dom, bemerker utvalget:
- (10) Tingrettens dom ble forkynt for domfelte 29. april 2021. På forkynnelseskjemaet krysset han av for at han anket, men anga ikke ankegrunner. Forsvarer innga heller ikke støtteskriv innen ankefristens utløp. Påtalemyndigheten purret på forsvarer minst fire ganger per e-post og telefon, før siste frist for inngivelse av støtteskriv ble satt til 14. juni 2021. Påtegningen med denne fristen ble sendt til forsvarer i kopi og meddelt domfelte personlig i fengselet 8. juni 2021.
- (11) Lagmannsretten avsa deretter kjennelse om avvisning 24. juni 2021, altså ti dager etter at den siste fristen løp ut.
- (12) Støtteskrivet fra forsvarer ble først innsendt som bilag til anken til Høyesterett 19. august 2021.
- (13) Som begrunnelse for at støtteskrivet ikke ble fremsatt innen den sist fastsatte fristen 14. juni 2021, har forsvarer vist til at Aktørportalen var nede 11. juni 2021 da han forsøkte å sende inn støtteskrivet, og at han trodde han sendte det inn 14. juni – slik han i e-post til både påtalemyndigheten og lagmannsretten den 14. juni opplyste at han ville gjøre. Av anken til Høyesterett fremgår det at domfelte ble orientert av forsvarer om at støtteskriv var innsendt 14. juni 2021.
- (14) Når en ankeerklæring ikke oppfyller lovens krav, har retten etter straffeprosessloven § 319 andre ledd plikt til å søke feilen avhjulpet. Høyesterett har i flere avgjørelser bygget på at når det er inngitt en anke uten begrunnelse, skal siktede gis veiledning og anledning til retting, jf. blant annet Rt-2015-334, Rt-2015-622, Rt-2015-867 og HR-2016-1442-U. Felles for disse avgjørelsene er at forsvareren ikke hadde inngitt støtteskriv i rett tid, og at det understrekes at

siktete ikke skal identifiseres med eventuelle feil som måtte være begått av forsvareren.

- (15) Som fremholdt i HR-2019-625-U avsnitt 17 med videre henvisning kan retten ha en selvstendig plikt etter Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) til å gripe inn der forsvarer ikke gjør en forsvarlig jobb, jf. HR-2015-1460-U. I saken der la utvalget til grunn at når forsvarer hadde fått gjentatte oppfordringer om å inngi støtteskriv, skulle den ha vurdert om det var grunn til å oppnevne ny forsvarer.
- (16) Etter utvalgets syn skulle retten i den foreliggende sak, som gjelder dom på en lang fengselsstraff, ha kontaktet forsvareren en siste gang og gitt en kort frist for å inngi støtteskriv. Dersom heller ikke denne fristen hadde blitt overholdt, måtte lagmannsretten ha vurdert å oppnevne ny forsvarer.
- (17) Lagmannsrettens kjennelse må etter dette oppheves.
- (18) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens kjennelse oppheves.

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Toril Marie Øie
(sign.)

Erik Thyness
(sign.)